

โรงพยาบาลหนองคาย

ระเบียบปฏิบัติ

เลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑

เรื่องการพยาบาลการส่องกล้องหlodotm-ปอด

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวนา บุตรสาฤทธิ์	PK	๓๐ พ.ค. ๒๕๖๗
ทบทวนโดย	นางธนานันต์ อาสนานิ	ล.ก.๘	๓๑ พ.ค. ๒๕๖๗
อนุมัติโดย	นางณฤติ ทิพย์สุทธิ์	ร.พ.น.	๑๐ มิ. ๖๗

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๒/๔
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้ ๑๐ มี.ป. ๒๕๖๗	
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่เริ่มบังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับที่ A (๒๕๖๗)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	นางสาวนา ^พ บุตรสาครท์ ธนานันต์ อาสนานิ	นางสาวนร ^พ ธนา	นางณฤ ^พ ทิพย์สุทธิ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๓/๔
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรผู้ช่วยแพทย์ มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการส่องกล้องตรวจหลอดลม-ปอด
๒. เพื่อให้บุคลากรผู้ช่วยแพทย์ สามารถเตรียมผู้ป่วยและเตรียมอุปกรณ์ในการส่องกล้องหลอดลมได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน
๓. นโยบายแพทย์ บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ป่วยปลอดภัย
๔. ขอบเขต บุคลากรผู้ช่วยแพทย์เกี่ยวกับการส่องกล้องตรวจหลอดลม โรงพยาบาลหนองคาย

๔. คำจำกัดความ

การส่องกล้องหลอดลม (bronchoscopy) เป็นการส่องกล้องเข้าไปในหลอดลมโดยผ่านทางจมูกหรือปากของผู้ที่ได้รับการตรวจ มีข้อบ่งชี้ทั้งเพื่อการวินิจฉัยและการรักษาโรคของระบบการหายใจ

Bronchoalveolar lavage (BAL) คือ การดูดน้ำล้างหลอดลมถุงลมเพื่อถูกลักษณะและส่งตรวจเพิ่มเติม สามารถทำโดยการใส่สารละลาย ๐.๙% Sodium chloride (NaCl) เข้าไปในหลอดลมส่วนปลายที่สงสัยว่าเนื้อปอดบริเวณดังกล่าวมีพยาธิสภาพ และดูดสารน้ำดังกล่าวมาเพื่อส่งตรวจเพิ่มเติม

Bronchial wash คือ การดูดน้ำล้างจากหลอดลมขนาดใหญ่เพื่อส่งตรวจเพิ่มเติม สามารถทำได้โดยการใส่สารละลาย ๐.๙% NaCl เข้าไปในหลอดลมที่มีพยาธิสภาพ และดูดสารน้ำดังกล่าวกลับมาเพื่อส่งตรวจเพิ่มเติม

Bronchial biopsy คือ การตัดชิ้นเนื้อของหลอดลมเพื่อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา ทำในกรณีที่เห็นความผิดปกติของหลอดลม เช่น ก้อนในหลอดลม (endobronchial mass) เป็นต้น

Transbronchial lung biopsy คือ การตัดชิ้นเนื้อของปอดเพื่อส่งตรวจทางพยาธิวิทยา

Bronchial brushing คือ การใช้แปรงขนาดเล็กถูบริเวณที่มีพยาธิสภาพ เพื่อเก็บชิ้นเนื้อส่งตรวจทางพยาธิ วิทยา

๕. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. แพทย์ : แพทย์เฉพาะทางโรคระบบทางเดินหายใจส่องกล้องหลอดลม
๒. พยาบาลวิชาชีพ : ช่วยเหลือแพทย์ส่องกล้องหลอดลม สูดเสมหะ เก็บสิ่งส่งตรวจ ดูแลผู้ป่วยก่อนและหลังตรวจส่องกล้อง
๓. ผู้ช่วยพยาบาล : เตรียมอุปกรณ์ ล้างทำความสะอาดเครื่องมือ จัดเก็บเครื่องมือ

๖. แนวทางปฏิบัติ

๖.๑ การเตรียมผู้ป่วยก่อนส่องกล้อง

การนัดหมายและให้คำแนะนำผู้ป่วยก่อนรับการตรวจ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๔/๕
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ป. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

แพทย์จะอธิบายเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องตรวจด้วยการส่องกล้องหลอดลมแก่ผู้ป่วยและญาติ และส่งผู้ป่วยมาทำการนัดหมาย

๑. พยาบาลตรวจสอบคำสั่งแพทย์ ประวัติผู้ป่วย และรายการเดิมของผู้ป่วยว่าจำเป็นต้องกินยา หรือหยุดยาหรือบริหารยาได้ก่อนการส่องกล้องหรือไม่ เช่น

- ควรหยุดยาละลายนมเลือด เช่น warfarin และ ยาต้านเกล็ดเลือดบางชนิด เช่น clopidogrel เป็นต้น ระยะเวลาขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแพทย์
- ไม่ควรหยุดยาลดความดันโลหิตเมื่อเข้าวันส่องกล้อง หลังกินยาให้ดีมาน้ำตามน้อยๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแพทย์ด้วย
- หยุดยาเบาหวานตามคำสั่งของแพทย์เนื่องจากวันส่องกล้องจำเป็นต้องดัน้ำ งดอาหารอาจทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำได้
- อาจจำเป็นต้องให้ส่วนประกอบของเลือดตามคำสั่งของแพทย์ เช่น platelet concentration, fresh frozen plasma เป็นต้น กรณีที่ผู้ป่วยมีความเสี่ยงต่อการเกิดเลือดออกง่าย

๒. พยาบาลให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับวิธีการเตรียมตัวก่อนมาส่องกล้อง โดยมีเนื้อหา ดังนี้

๓.๑ งดน้ำและอาหารทุกชนิดหลังเที่ยงคืน ก่อนวันส่องกล้องหรืออย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๓.๒ ทำความสะอาดปากและฟันให้เรียบร้อย

๓.๓ วันส่องกล้องต้องพาญาติมาด้วย ๑ ท่าน

๓.๔ แจกแผ่นพับขั้นตอนการส่องกล้องให้ศึกษา ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการส่องกล้อง การปฏิบัติตัวและภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้น

๓.๕ ผู้ช่วยแพทย์แจ้งค่าใช้จ่ายโดยประมาณให้ทราบ ซึ่งรวมค่าทำหัตถการและค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ

๓.๖ แจ้งผู้ป่วยมาให้ตรงวันและเวลาที่นัดหมาย หากต้องการยกเลิกให้โทรศัตต์แจ้งล่วงหน้า

๔. ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วย

ขั้นตอนการเตรียมผู้ป่วยก่อนส่องกล้องหลอดลม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับทราบขั้นตอนของการส่องกล้อง และเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยให้มีความสุขสบาย และเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการส่องกล้องน้อยที่สุด โดยในแต่ละสถานที่อาจมีวิธีการที่แตกต่างกันไป แต่โดยหลักทั่วไปแล้วจะมีขั้นตอนการเตรียมดังนี้

๑. แพทย์จะประเมินอาการ รวมถึงข้อบ่งชี้ของการส่องกล้องหลอดลมของผู้ป่วย และถามยืนยันระยะเวลาการอดน้ำและอาหารก่อนการตรวจ ซึ่งควรดัน้ำและอาหารอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง
๒. แพทย์อธิบายขั้นตอนการส่องกล้องให้ผู้ป่วยและญาติทราบ และลงนามในใบยินยอมให้ทำหัตถการ
๓. หากมีการให้ยาแรงับความรู้สึกทางหลอดเลือดดำ พยาบาลวิชาชีพจะเป็นผู้เตรียมใส่เข็มทางหลอดเลือดดำสำหรับให้ยาไว้ที่แขนข้างใดข้างหนึ่งของผู้ป่วย

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๕/๘
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

๔. ถอดฟันปลอม แวนตา สร้อยคอ และเอาสิ่งของที่บังสีออกจากกระเพาเสือให้ญาติกีบไว้
 ๕. ให้ผู้ป่วยนั่งบนเก้าอี้เตรียมตรวจให้สบาย และให้ยาชาเฉพาะที่โดยการพ่นเข้าทางจมูก (กรณีจะใส่กล้องทางจมูก) และคำขอของผู้ป่วย เพื่อให้เกิดอาการชาและลดอาการไอหรือสำลักขณะเริ่มทำการส่องกล้อง โดยการใช้ ๑๐% lidocaine ปริมาณ ๑๕๐ มิลลิกรัม หรือ ๓-๕ มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม

๖. ผู้ช่วยเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ในการส่องกล้องให้พร้อม ดังนี้

- ๑) ส่องกล้องตรวจหลอดลม
- ๒) สาย Biopsy
- ๓) ยาชาชนิดพ่น
- ๔) อุปกรณ์เขี่ยขันเนื้อ
- ๕) สาย Suction
- ๖) Gauze
- ๗) Syringe ๑๐/๒๐ ml
- ๘) ๐.๙% NSS ๑๐๐ ml แข็งเย็น
- ๙) ชามรูปไต
- ๑๐) KY Jelly
- ๑๑) Mouth gag airway
- ๑๒) ผ้าสีเหลี่ยมเจาะกลาง
- ๑๓) ชามรูปไต
- ๑๔) KY Jelly
- ๑๕) Mouth gag airway
- ๑๖) ผ้าสีเหลี่ยมเจาะกลาง
- ๑๗) O₂mask with bag และกระป๋องออกซิเจน
- ๑๘) กล่องใส่ขันเนื้อ, สิ่งส่งตรวจ
- ๑๙) น้ำยาแข็งเนื้อ
- ๒๐) ผู้ช่วยแพทย์พานผู้ป่วยเข้าห้องส่องกล้อง และให้ผู้ป่วยนอนบนเตียงตรวจที่ปูผ้าที่สะอาดไว้แล้ว
- ๒๑) ติดอุปกรณ์วัดสัญญาณชีพ ได้แก่ เครื่องวัดความดันโลหิตและออกซิเจนปลายนิ้ว เครื่องติดตามจังหวะการเต้นของหัวใจ
- ๒๒) ให้ O₂ mask with bag และเปิดออกซิเจนในอัตรา ๑๐ ลิตรต่อนาที
- ๒๓) กรณีจะใส่กล้องผ่านทางปาก ต้องใส่ mouth อยู่ ก่อนเสมอเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยกัด

กล้อง

๒๔) ผู้ช่วยแพทย์ตรวจสอบการทำงานของกล้องและ อุปกรณ์ที่จะใช้ทั้งหมดให้เรียบร้อย เช่น biopsy forceps, หลอดพลาสติกสำหรับทำ bronchoalveolar lavage, เครื่อง fluoroscopy เป็นต้น

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๖/๘
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

๖.๓ ขั้นตอนการส่องกล้องและดูแลผู้ป่วยขณะส่องกล้อง

๑. เมื่ออุปกรณ์พร้อม 医師เริ่มให้ยาจับความรู้สึก เช่น midazolam ๒-๕ มิลลิกรัม ร่วมกับ fentanyl ๒๕-๕๐ ไมโครกรัมเข้าทางหลอดเลือดดำ เป็นต้น โดยต้องระวังในผู้ป่วยที่อายุมากหรือเสี่ยงต่อการเกิดภาวะการหายใจลำเหลว

๒. ผู้ช่วยแพทย์เตรียม ๑% lidocaine without adrenaline ปริมาณ ๒ มิลลิลิตรและดูดลมอีกประมาณ ๓ มิลลิลิตร เมื่อแพทย์ส่องกล้องถึง vocal cords ผู้ช่วยจะเริ่มให้ยาชาโดยหันใบเสียงที่ต่อ กับเครื่องดูด (suction) ไว้เพื่อป้องกันไม่ให้ยาชาที่ใส่ถูกดูดทึบไป จากนั้นใส่ยาชาเข้าทาง working channel ของกล้องตามด้วยลมที่ดูดเตรียมไว้ และ ทำเช่นเดียวกันกรณีให้ยาชาในหลอดลม

๓. เตรียมอุปกรณ์และช่วยทำหัตถการตามแพทย์สั่ง ได้แก่

๓.๑ Bronchoalveolar lavage และ bronchial wash

๓.๑.๑ ผู้ช่วยแพทย์เตรียมดูด ๐.๙% NaCl ปริมาณ ๒๐ มิลลิลิตรเตรียมไว้ (กรณีทำ bronchial wash อาจใช้ครั้งละ ๑๐ มิลลิลิตร)

๓.๑.๒ เตรียมหลอดพลาสติกและต่อปลาย ข้างหนึ่งเข้ากับสาย Suction และปลายอีกข้างหนึ่ง กับกล้อง

๓.๑.๓ เมื่อแพทย์สั่งให้ใส่ ๐.๙% NaCl ที่เตรียมไว้เข้าไปในหลอดลมโดยฉีดผ่านทาง working channel ในขณะใส่น้ำให้หันใบเสียง suction ไว้ เช่นเดียวกับตอนใส่ยาชา (รูปที่ ๔) หลังจากใส่น้ำ หมัด รองน้ำดูดน้ำกลับ และสั่งให้ใส่น้ำอีกครั้งจึงทำการใส่น้ำอีกครั้ง โดยการทำ BAL จะใช้น้ำรวมประมาณ ๑๒๐ มิลลิลิตร (ใส่ ๖ ครั้ง) ส่วน bronchial wash จะใส่จนได้น้ำที่ดูดกลับในปริมาณที่พอส่งตรวจ

๓.๒ Transbronchial lung biopsy และ bronchial biopsy

๓.๒.๑ ผู้ช่วยแพทย์เตรียม biopsy forceps (รูปที่ ๕) และตรวจสอบการเปิดปิดของ forceps ให้พร้อม

๓.๒.๒ ผู้ช่วยแพทย์เปิดและปิด forceps ตามคำสั่งของแพทย์อย่างเคร่งครัด

๓.๒.๓ หากมีการใช้เครื่อง fluoroscopy เพื่อรับตำแหน่งของรอยโรคในปอดและตำแหน่งของ biopsy forceps ร่วมด้วย ผู้ช่วยแพทย์อาจเป็นผู้ควบคุมการปิดเปิด การทำงานของเครื่อง fluoroscopy ด้วยปุ่มสวิตซ์เท้า หรือ อาจมีผู้ช่วยคนอื่นช่วยควบคุมแทนได้

๓.๓ Bronchial brush

๓.๓.๑ ผู้ช่วยเตรียม bronchial brush (รูปที่ ๕) ให้พร้อมและทดสอบการขยับของแปรง

๓.๓.๒ ผู้ช่วยดันหัวแปรงเข้าและออกตามคำสั่งของแพทย์อย่างเคร่งครัด

๓.๓.๓ หากมีการใช้เครื่อง fluoroscopy เพื่อรับตำแหน่งของรอยโรคในปอดและตำแหน่งของ biopsy forceps ร่วมด้วย ผู้ช่วยแพทย์อาจเป็นผู้ควบคุมการปิดเปิด การทำงานของเครื่อง fluoroscopy ด้วยปุ่มสวิตซ์เท้า หรือ อาจมีผู้ช่วยคนอื่นช่วยควบคุมแทนได้

๑. การเขย่าเนื้อจาก forceps เมื่อดึง biopsy forceps ออกจากกล้อง ผู้ช่วยแพทย์เปิดปาก forceps ในขณะเดียวกันให้เข้มเบอร์ ๒๐ หรือไม่จิมพันที่ฆ่าเชื้อแล้วเขย่าขึ้นเนื้อใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ ถ้าเนื้อ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๑/๔
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

วิธีการเก็บสิ่งส่งตรวจ

การเก็บขี้นเนื้อส่งตรวจ

๑. อุปกรณ์การเก็บขี้นเนื้อ

- ขาดแก้วหรือขวดพลาสติกมีฝาปิดสนิท บรรจุน้ำยา ๔๐% formalin โดยใส่ประมาณครึ่งหนึ่งของขวด
- ป้ายกระดาษติดที่ขวด ระบุชื่อ นามสกุล อายุ เลขที่ผู้ป่วย โดยต้องไม่มีรอยฉีกขาดและตัวหนังสือเทืนชัดเจน

๒. ขั้นตอนการเก็บขี้นเนื้อ

- เมื่อทำการตัดขี้นเนื้อและนำ biopsy forceps ออกจากการส่องกล้องแล้ว ผู้ช่วยแพทย์เบิด forceps และใช้วัตถุปลายแหลมเก็บขี้นเนื้อที่ได้ใส่ในขวดเก็บขี้นเนื้อที่บรรจุ ๔๐% formalin ไว้ทันที หากไม่สามารถสะกิดขี้นเนื้อออกได้หมด อาจนำปลาย forceps ไปแกะร่องใน ๐.๙% NaCl ให้ขี้นเนื้อหลุดออกจากก็ได้
- เมื่อกำจัดขี้นเนื้อครบแล้ว ปิดฝาขวดให้สนิทและติดป้ายชื่อให้เรียบร้อย โดยตรวจสอบให้ตัวหนังสือชัดเจนและซื้อตรองกับผู้ป่วย
- นำส่งห้องปฏิบัติการ

การเก็บน้ำ bronchoalveolar lavage และ bronchial wash

๑. อุปกรณ์การเก็บน้ำ bronchoalveolar lavage และ bronchial wash

- หลอดพลาสติก sterile มีฝาปิดสนิท (รูป ที่ ๖)
- ป้ายกระดาษติดที่ขวด ระบุชื่อ นามสกุล อายุ เลขที่ผู้ป่วย โดยต้องไม่มีรอยฉีกขาดและตัวหนังสือเทืนชัดเจน

๒. ขั้นตอนการเก็บน้ำส่งตรวจ

- เมื่อกำจัดขี้นเนื้อครบแล้ว ให้แยกน้ำส่งตรวจตามที่แพทย์สั่งและปิดฝาให้สนิท
- ติดป้ายชื่อให้เรียบร้อย โดยตรวจสอบให้ตัวหนังสือชัดเจนและซื้อตรองกับผู้ป่วย
- ตรวจสอบปริมาณน้ำส่งตรวจและชนิดของการส่งตรวจว่าเพียงพอและเหมาะสมหรือไม่ เช่น การส่งน้ำส่งตรวจทางเซลล์วิทยา (cytology) ควรแบ่งส่วนตรวจอย่างน้อย ๑๕ มิลลิลิตร เป็นต้น
- นำส่งห้องปฏิบัติการ

การเก็บสิ่งส่งตรวจจาก bronchial brush

- อุปกรณ์การเก็บสิ่งส่งตรวจจาก bronchial brush การเก็บสิ่งส่งตรวจจาก bronchial brush นั้นขึ้นอยู่กับแพทย์และสถาบันที่ตรวจ โรงพยาบาลศิริราชส่งตรวจเซลล์วิทยาด้วยการป้ายสิ่งส่งตรวจลงบนสไลด์ โดยใช้อุปกรณ์ดังนี้

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๘/๙
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-SC-๐๐๑	วันที่บังคับใช้	๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๗
เรื่อง การพยาบาลการส่องกล้องหลอดลม-ปอด		

- สไลด์แก้ว เขียนชื่อ และเลขที่ผู้ป่วยให้ ชัดเจน เพื่อรับตัวผู้ป่วยและแสดงให้ทราบว่าด้านไหนเป็นด้านหน้าสไลด์
- ขาดหรือคาดใส่ ๘๕% Ethanol โดยให้ปริมาณท่วมสไลด์
- ป้ายกระดาษติดที่ขาด ระบุชื่อ นามสกุล อายุ เลขที่ผู้ป่วย โดยต้องไม่มีรอยฉีกขาดและตัวหนังสือเห็นชัดเจน

๓. ขั้นตอนการเก็บสิ่งส่งตรวจ

- นำหัวแพรงป้ายสิ่งส่งตรวจบนสไลด์โดยไม่ให้หนานเฉินไป
- นำสไลด์แข็ง ๘๕% ethanol ทันที โดยให้ท่วมสไลด์ทั้งหมด
- ติดป้ายชื่อที่ขาด โดยตรวจสอบให้ตัวหนังสือชัดเจน และตรงกับชื่อผู้ป่วย
- นำส่งห้องปฏิบัติการ

๔. การดูแลผู้ป่วยหลังการส่องกล้องตรวจหลอดลม

๑. ภายหลังส่องกล้อง ควรให้ผู้ป่วยนอนพักดูอาการประมาณ ๑ ชั่วโมง โดยมีการเฝ้าติดตามสัญญาณชีพได้แก่ ชีพจร ความดันโลหิต การหายใจ และค่าออกซิเจนในเลือด (Oxygen Sat.) จากการวัดออกซิเจนปลายนิ้ว (pulse oximetry)

๒. ให้ดื่มน้ำและน้ำอุ่นประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง ให้ ยาชาหมดฤทธิ์ เพื่อป้องกันการสำลัก

๓. แนะนำให้ผู้ป่วยหรือญาติสังเกตอาการต่อที่ห้องผู้ป่วยหรือหลังกลับบ้านและการปฏิบัติตัว ดังนี้

๓.๑ เสมือนจะอาเจียนเลือดปนได้ซึ่งสามารถหยุดเองได้ ถ้าออกปริมาณมากหรือมีอาการหน้ามืดให้รีบมาพบแพทย์

๓.๒ หากมีอาการหอบเหนื่อยหรือแน่นหน้าอก ให้รีบมาพบแพทย์ เนื่องจากอาจมีภาวะลมรั่วในช่องเยื่อหุ้มปอด

๓.๓ นัดมาฟังผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

๕. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

๑. ผู้ป่วยไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังตรวจ
๒. พยาบาลสามารถช่วยเหลือแพทย์ในการส่องกล้องหลอดลมได้
๓. พยาบาลสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยส่องกล้องหลอดลมได้
๔. 医师สามารถวินิจฉัยโรคได้

๖. เอกสารอ้างอิง

๑. มนต์ทัย เด่นดวง พย.บ.ห้องหัตถการวินิจฉัย สาขาวิชาโรคระบบการหายใจและวัณโรคภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

๒. อุรเวช์ปฏิบัติ วารสารวัณโรค โรคท่องอกและเวชบำบัดวิกฤต ปีที่ ๓๖ ฉบับที่ ๓ กันยายน-ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐